

ŽALKOVICKÝ ZPRAVODAJ

Ročník IX/2015 | číslo 1

www.zalkovice.cz

Z obsahu:

Informace ze zasedání zastupitelstva

Recyklace v naší obci

Společenská rubrika

Zájezd seniorů

Po stopách ... (5. díl)

Z kroniky

Akademie třetího věku

MŠ a ZŠ Žalckovice

Turnaj v malé kopané

Indiánský den

Informace ze zasedání zastupitelstva za první pololetí roku 2015

Veřejné zasedání konané dne 22. 12. 2014

Zpráva o činnosti rady obce

Zastupitelstvo obce Žalkovice vzalo na vědomí Zprávu o činnosti Rady obce Žalkovice, kterou přednesla místostarosta paní M. Kavanová. Od ustavujícího jednání se rada obce sešla celkem dvakrát a to 27. listopadu a 16. prosince.

Finanční záležitosti obce

Zastupitelstvo obce Žalkovice schválilo

a) rozpočtové opatření č. 6/2014 a 7/2014 a bere na vědomí informace o průběhu financování akce Kanalizace a ČOV Žalkovice, b) zadat administraci projektu Žalkovice – kanalizace a ČOV společnosti Ineprojekt, s. r. o. Kroměříž a ukládá Radě obce zajistit řádné plnění této služby Příkazní smlouvou.

Obě rozpočtová opatření se týkají přijatých dotací a vyplacených finančních prostředků za realizované projekty. Starosta v této souvislosti informoval o průběhu financování akce Kanalizace a ČOV Žalkovice. Hospodářka paní L. Hanáková informovala, že obec má v současné době na účtech částku převyšující 10 miliónů Kč. V tomto bodě byla projednána příkazní smlouva na administraci projektu Kanalizace a ČOV Žalkovice, po průzkumu trhu bylo navrženo uzavřít smlouvu se společností Ineprojekt s.r.o.

Změna stanov dobrovolného svazku obcí RESO

Zastupitelstvo obce Žalkovice schválilo, na doporučení Rady obce, změnu Stanov dobrovolného svazku obcí RESO v článku 2, odst. 1 takto: Název „svazku obcí“ je: RESO, dobrovolný svazek obcí.

Jde pouze o sjednocení názvu svazku, kdy se zažil název, který není oficiálně uveden ve stanovách a proto svazek obcí.

Zastupování obce na valných hromadách

V každém volebním období si zastupitelstvo volí svého zástupce na valné hromady společností, ve kterých má obec zastoupení. Proto zastupitelstvo obce Žalkovice schválilo, aby Obec Žalkovice na valných hromadách společností, ve kterých má obec zastoupení, zastupoval starosta obce Radomír Pala.

Projednáání záměru zatrubnění potoka Rumza a výtoku kanalizace

Zastupitelstvo obce Žalkovice

a) schválilo záměr zatrubnění potoka Rumza od výtoku kanalizace včetně rekonstrukce propustku na polní cestě u Jezer, b) schválilo zadat zpracování projektové dokumentace na zatrubnění potoka Rumza a propustku firmě Vegi, s. r. o. Kroměříž za celkovou cenu 95 tisíc Kč bez DPH.

Starosta osvětlil přítomným možnost ušetření finančních prostředků, pokud by se nám podařilo začít zatrubňovat Rumzu již v průběhu realizace nové kanalizace a to hlavně ve využití vykopané zeminy, která by se nemusela odvážet, ale využila by se při zatrubnění. Tím by se mohla snížit i cena propustku, který musí obec zbudovat.

Rozpočet na rok 2015

Zastupitelstvo obce Žalkovice

a) schválilo rozpočet obce Žalkovice na rok 2015, b) schválilo předběžné rozpočtové opatření č. 1 k rozpočtu na rok 2015 bez určení konkrétní výše pro tyto rozpočtové změny: - změny v členění dle vyhlášky o rozpočtové skladbě ve znění k 1. 1. 2015,

- upřesnění výše transferů dle schváleného SR a dle upřesnění veřejných rozpočtů. Provedené rozpočtové změny v uvedených případech budou předloženy v konkrétních částkách ke schválení zastupitelstvu na dalším zasedání zastupitelstva v roce 2015.

Členové zastupitelstva byli předem seznámeni s návrhem rozpočtu obce na rok 2015, pro občany starosta přednesl výdaje a příjmy na rok 2015 a představil všem vyrovnaný rozpočet obce na příští rok.

Výroční zpráva PO Základní a mateřská škola Žalkovice

Zastupitelstvo obce Žalkovice schválilo výroční zprávu PO Základní a Mateřská škola Žalkovice.

Ustanovení inventarizační komise

Povinností obce je každoročně zajistit inventarizaci svého majetku a proto je nutné ustanovit inventarizační komisi, která inventury provede. Proto zastupitelstvo obce Žalkovice ustanovilo inventarizační komisi pro inventury majetku obce ve složení: R. Pala, Fr. Kopp, L. Hanáková, B. Brhelová, Š. Hánová, T. Vymětal.

Veřejné zasedání konané dne 31. 3. 2015

Zpráva o činnosti rady obce

Zastupitelstvo obce Žalkovice vzalo na vědomí Zprávu o činnosti Rady obce Žalkovice, kterou přednesla místostarostka paní M. Kavanová. Od ustavujícího jednání se rada obce sešla celkem třikrát a to 9. února, 19. února a 23. března 2015.

Zpráva o inventurách majetku obce

Zastupitelstvo obce Žalkovice schválilo Zprávu o provedených inventurách majetku obce za rok 2014.

Starosta obce zaslal materiál o inventurách obce elektronicky zastupitelům, aby se s nimi předem seznámili. Přítomné občany seznámil s jejich obsahem. Upozornil na směnu pozemků v souvislosti s výstavbou ČOV a odprodeje malých částí obecních pozemků. Konkrétně je vše popsáno v příložené zprávě o provedených inventurách. Starosta se také zmínil o vhodnosti podrobnější kontroly obecního majetku, hlavně menších položek, které by bylo dobré vyřadit. Některé věci se s opatrností stále nechávají v majetku obce, ale jsou například nefunkční nebo staré a vůbec se nevyužívají. Takový majetek by mohl být nabídnut k odkoupení, pokud o něj bude zájem, případně by se vyřadil a likvidoval ve sběrném dvoře.

Účetní uzávěrka obce za rok 2014

Zastupitelstvo obce Žalkovice schválilo Hospodářský výsledek za rok 2014, Účetní závěrku za rok 2014 včetně příloh a to: rozvahy, výkazu zisku a ztrát, přílohy, zprávy o finanční kontrole, inventarizační zprávy, protokolu o schvalování účetní uzávěrky.

Rozpočtové opatření 2/2015

Zastupitelstvo obce Žalkovice schválilo Rozpočtové opatření č. 2/2015.

Hospodářka paní L. Hanáková pro přítomné vysvětlila, co znamenají čísla v rozpočtovém opatření, to se týká ČOV a kanalizace, projektové dokumentace na propustek, projektové dokumentace na zatrubnění, ozvučení fotbalového hřiště a navýšení pojistky majetku obce.

Základní a Mateřská škola: Inventarizační zpráva, účetní uzávěrka a hospodářský výsledek za rok 2014

Zastupitelstvo obce Žalkovice

a) schválilo Inventarizační zprávu Základní a Mateřské školy Žalkovice za rok 2014,

b) schválilo Účetní uzávěrku a kladný hospodářský výsledek za rok 2014 ve výši 84 932,56 Kč a převedení této částky do fondu rezerv. Pro přítomné občany starosta vysvětlil, že obec jako zřizovatel má povinnost schvalovat projednávané dokumenty a v případě kladného hospodářského výsledku schvaluje jeho použití. Informoval také o tom, že v lednu 2015 proběhla podrobnější finanční kontrola. Starostovi bylo uloženo, aby zajistil podrobnější členění finančních prostředků tak, aby bylo možné zjistit, v jaké oblasti došlo k tak významné úspoře, která docílila kladného hospodářského výsledku. Mimo danou problematiku byla ještě otevřena diskuze o snaze zřídit školní zahradu, paní Štěpánková jednala s pí. ředitelkou, která jí sdělila své představy. Pan starosta upozornil, že jednal také s paní ředitelkou, která měla požadavek na likvidaci garáže, která je v této době využívána. Sdělil jí, že pokud bude zpracován projekt, z kterého bude nutnost likvidace vyplývat, pak se tento stav bude teprve řešit. Záměr byl diskutován také v Radě obce Žalkovice, která zaujala postoj, že by bylo vhodné, aby se statutární zástupce školy pokusil získat na tuto akci dotaci. Zastupitelé projeví názor, že by bylo vhodné, aby zahradu využívala jak základní škola a mateřská škola, tak i v odpoledních hodinách družina.

Kanalizace a ČOV Žalkovice

Zastupitelstvo obce Žalkovice vzalo na vědomí informace o průběhu investiční akce Kanalizace a ČOV Žalkovice.

Tento bod jednání byl pojat jako informační hlavně pro přítomné občany. Menší problémy se samozřejmě vyskytují, ale ty jsou řešeny průběžně. Starosta v této souvislosti upozornil na snahu obce o zatrubnění vodního toku v přímé blízkosti hřiště. V současné době je na Ministerstvu životního prostředí žádost o odkoupení pozemku. Akce propustek a zatrubnění jsou z výše uvedeného důvodu řešeny odděleně, protože nejsme schopni odhadnout, jak dlouho bude trvat vyřízení odkoupení pozemku. Po ukončení realizace projektu ČOV a kanalizace bude následovat její závěrečné vyhodnocení, kdy bude probíhat kontrola toho, jestli jsme splnili vše, co jsme v žádosti slíbili. Dále starosta informoval o „pobídkách pro občany“, kteří již v současné době získávají zpracovanou projektovou dokumentaci k přípojkám, kterou hraří obec a ušetří jim cca 4 až 5 tisíc korun českých. Rada projednala možnost časově omezeného zrušení poplatku za likvidaci odpadu. Tato varianta je možná až pro rok 2016. Zpětně vyhlášku nelze zrušit. Starosta také informoval o kontrole ze SFŽP – ing. Kejkličkové, která osobně navštívila naši obec a kontrolovala postup prací na projektu.

Od 1. 5. 2015 by měl začít zkušební provoz ČOV, na 10. 4. 2015 je naplánováno napojení ČOV na rozvod elektrické energie. Starosta také nastínil další kroky, které činí, aby občanům ulehčil co nejvíce napojení na kanalizaci. Jednal o množstevních slevách pro naše občany. Případně možnost, že by se na obecní vlečce přivezl materiál a lidé by si jej mohli odkoupit přímo v obci. Další jednání budou probíhat s firmami vlastníci výkopové stroje či stroje na protlak. Některé informace jsou již zveřejněny na obecní vývěsce (např. ceny materiálu nutného k připojení na kanalizaci). Další budou zveřejňovány. Konkrétní kroky si však každý občan bude muset učinit sám.

Plán práce a akcí na rok 2015

Zastupitelstvo obce Žalkovice schválilo plán práce a akcí na rok 2015. Plán práce na rok 2015 byl projednán na jednání rady obce i za přítomnosti přízvaných zastupitelů, aby se mohli všichni k dané problematice vyjádřit. Starosta na dnešním jednání přečetl plán práce a akcí na rok 2015, který byl bez připomínek schválen.

Dodatek č. 2 ke smlouvě o dopravní obslužnosti obce

Zastupitelstvo obce Žalkovice schválilo Dodatek č. 2 ke smlouvě o poskytnutí příspěvku za účelem zajištění dopravní obslužnosti mezi Zlínský kraj, tř. T. Bati 21, 761 90 Zlín – IČ 70891320 a obcí Žalkovice. Starosta na začátku jednání zařadil do programu schválení dodatku ke smlouvě o dopravní obslužnosti obce. Jedná se o navýšení příspěvku obce na dopravní obslužnost. Toto téma bylo diskutováno na radě obce. Na zvláštní zasedání byli přízváni i zastupitelé a byla pozvána pí. Fuksová, která vysvětlovala proč je nutné navýšení příspěvku.

Půjčku z účelového fondu obce

Zastupitelstvo obce Žalkovice schválilo půjčky z účelového fondu obce Žalkovice těmto občanům: Zdeněk Vymětal, Miroslav Pala, Jozefína Palová, Květoslava Burešová.

Všeobecná rozprava

Pan Roman Valigura vznesl dotaz na pokládání elektrického vedení do země. Starosta odpověděl, že zmíněnou problematiku řeší s E.ONem, hlavně z důvodů dalších projektů na novou výsadbu zeleň v obci. Potvrdil, že se opravdu elektrické vedení bude v naší obci pokládat do země. Snahou obce je, aby současně byla po celé obci zavedena možnost připojení se nejen k vysokorychlostnímu internetu. Pan Jaroslav Bajgar vznesl dotaz na úpravu ploch po výkopech. Starosta jej ujistil, že všechny plochy se budou po ukončení projektu předávat obci.

Zrcadlo času – kostel dříve a dnes

Recyklace v naší obci

Text: **R. Pala**

Snaha obyvatel obce recyklovat staré a nepoužívané elektrospotřebiče se již několik let vyplácí. Naše obec obdržela certifikát vypovídající nejen o přínosech třídění televizí a počítačových monitorů, ale také o velkém významu sběru drobných spotřebičů, jako jsou mobilní telefony. Díky environmentálnímu vyúčtování společnosti ASEKOL můžeme nyní přesně vyčíslit, o kolik elektrické energie, ropy, uhlí, primárních surovin či vody jsme díky recyklaci vysloužilého elektra ušetřili ekosystém Země. Víme také, o jaké množství jsme snížili produkci skleníkových plynů CO₂ nebo nebezpečného odpadu. Informace vycházejí ze studií neziskové společnosti ASEKOL, která s obcí dlouhodobě spolupracuje na recyklaci vytríděných elektrozařízení.

Z Certifikátu Environmentálního vyúčtování společnosti ASEKOL vyplývá, že občané naší obce v loňském roce vytrídili 66 televizí, 27 monitorů a 538,00 kg drobných spotřebičů. Tím jsme ušetřili 26,99 MWh elektriny, 1 196,92 litrů ropy, 121,89 m³ vody a 1,16 tun primárních surovin. Navíc jsme snížili emise skleníkových plynů o 6,13 tun CO₂ ekv., a produkci nebezpečných odpadů o 23,97 tun.

Výsledek studie jednoznačně prokázal, že zpětný odběr elektrozařízení, i těch nejmenších, má nezanedbatelný pozitivní dopad na životní prostředí. Když si uvědomíme, že recyklace běžných 100 televizorů uspoří spotřebu elektrické energie pro domácnost až na 4 roky, nebo ušetří přibližně 400 litrů ropy potřebných až k sedmi cestám do Chorvatska, jsou to impozantní čísla. Pozitivní zprávou pro uživatele počítačů také je, že odevzdání 10 vysloužilých monitorů ušetří spotřebu energie potřebnou pro chod notebooku po dobu necelých 5 let. Všichni ti, kteří tříděním takto zásadně přispívají k ochraně životního prostředí, si zaslouží obrovský dík.

Pro každou frakci byly vyčísleny dopady na životní prostředí. Výsledky studie jsou prezentovány jako spotřeba energie, surovin, emise do ovzduší, vody a produkce odpadu. Konečná bilance vyzněla pro zpětný odběr elektrozařízení jednoznačně pozitivně, a to ve všech aspektech.

Střípky událostí

Motus

Turnaj ve stolním tenise

Hasičský ples

Šibřinky

Stavění máje

Vodění medvěda

Divadlo

Pochovávání basy

Oslava sv. Floriána

Foto: R. Pala, R. Krejčí, M. Krejčí a archiv redakce

Zájezd seniorů

Text: **M. Černínová**

Obecní zastupitelstvo v Žalkovicích si v tomto volebním období vzpomnělo na své spoluobčany v seniorském věku a rozhodlo se zpříjemnit a zpestřit jim nějakým způsobem toto jejich životní období.

Začátkem léta byl proto zorganizován zájezd na Velehrad, do skanzenu v Modré a na zpáteční cestě zastávka na Bunči.

Přihlásilo se třicet devět seniorů a senierek a 18. června v 7:30 hod za doprovodu paní Michaely Kavanové – místostarostky naší obce a členky zastupitelstva paní Jany Kuté jsme nasedli do autobusu, který nabral směr k našemu cíli – staroslovanskému Velehradu.

Po prohlídce krásně zrestaurovaného nádvoří před bazilikou, jsme se vydali s průvodkyní na komentovanou prohlídku chrámu, zasvěcenému Nanebevzetí Panny Marie a věrozvěstům, bratřím ze Soluně, Cyrilovi a Metodějovi, kterým vdčíme za vytvoření písma cyriliky a přijetí víry, hlásané v mateřském jazyce.

Osud poutního místa a baziliky prošel v průběhu staletí mnoha zvraty, chvíle slávy se prolínaly s tragickými událostmi.

V roce 1205 přišli na toto místo mniši cisterciáckého řádu, kteří svůj život zasvětili modlitbě a práci. Jejich klášter se stal nositelem tradice křesťanské víry a civilizace, která sahá do 9. století, kdy na Moravu, na pozvání knížete Rostislava, přišli z Konstantinopole Cyril (později sv. Konstantin) a Metoděj a Velehrad se stal počátkem a ohniskem jejich rozsáhlé evangelizace slovanských národů. Srdcem cisterciáckého kláštera se stal konventní kostel Nanebevzetí Panny Marie. Spolupatronát sv. Cyrila a Metoděje byl připojen až v roce 1932 dekretem papeže Pia XI.

Původní románsko-gotická bazilikální stavba byla budována podle stavebních tradic cisterciáků, které charakterizovala krása prostých linií a střídámá výzdoba. Devadesát devět metrů dlouhá stavba byla rozvržena na půdorysu latinského kříže.

V této podobě se kostel do dnešních dnů nezachoval v důsledku tragických událostí, jež v průběhu dějin cisterciácký klášter postihly.

V roce 1421 vypálili velehradské opatství moravští husité z Nedakonic a klášter 150 let chátral. Opravovat se začal až v druhé polovině 16. století, středověkou podobu však kostel ztratil v roce 1681, kdy v klášteře vypukl požár. V důsledku této pohromy byl kostel přestavěn. Přes radikální zásahy si kostel zachoval ve svých proporcích a půdorysu charakter románsko-gotické stavby.

Přerod Velehradu v hojně navštěvované poutní místo nastává zejména v jubilejním roce 1863, kdy si věřící připomenuli 1000 let od příchodu soluňských bratří. Pro rozvoj Velehradu byl důležitý příchod jezuitů v roce 1890 a především podpora pozdějšího olomouckého arcibiskupa A. C. Stojana. Velehradský kostel byl vnímán jako „nejpamátnější svatyně Slovanů“ a v roce 1928 došlo k jeho povýšení papežem Piem XI. na papežskou „Menší baziliku“.

Nástup totalitního režimu přinesl stagnaci poutní tradice. V nové 13. dubna 1950 byla jezuitská komunita přepadena státní bezpečností a jezuité byli odvezeni do internace, stejným způsobem bylo naloženo i s Kongregací sester sv. Cyrila a Metoděje, jejichž řád byl schválen 8.9.1928. Sestry se věnovaly charitativní činnosti – zakládání ústavů pro mentálně postižené děti – na Velehradě ústav „Vincentinum“, výchově a vzdělávání dívčí mládeže – v Brně Cyrilometodějské gymnázium. V roce 1990 se mohly po 40 letech vrátit k původní činnosti. Sestry svou prací a svědectvím života zasvěceného Bohu přispívají k duchovnímu pozdvižení Velehradu.

Nezapomenutelným zážitkem se rovněž stala památná pouť v roce 1985, která přerostla v největší veřejný protest proti útlaku v Československu té doby. Řeč tehdejšího ministra kultury Klusáka byla přerušována pískotem a voláním po přítomnosti papeže sv. Jana Pavla II., jemuž tehdejší vládou nebyla návštěva Velehradu povolena.

V témže roce byla velehradská bazilika vyznamenána od papeže zlatou růží.

Návštěva Svateho otce se uskutečnila až v roce 1990, kdy papeže Jana Pavla II. doprovázel František kardinál Tomášek.

Po skončení prohlídky baziliky jsme si ještě prohlédli kostel Zjevení Páně – Cyriliku, který vznikl koncem 12. století jako typický cisterciácký kostel před klášterní branou, později začal plnit funkci farního kostela.

Kaple se v roce 2008 stala, podobně jako celý areál zaniklého cisterciáckého kláštera, národní kulturní památkou a byla kompletně opravena. Dnes slouží k příležitostním výstavám, souvisejících s životem církve.

Po skončení prohlídky poutního místa jsme společně odjeli autobusem do nedalekého archeoskanzenu Modrá, jehož součástí je i restaurace „Šenkovna“, kde byl pro nás objednan oběd na účet Obecního úřadu Žalkovice (včetně nápoje dle vlastního výběru). Za toto milé překvapení děkujeme. Pochutnali jsme si!

Po obědě následovala příjemná procházka skanzenem, který nás vrátil do 9. století – období Velké Moravy.

Zahloubené i nadzemní části staveb jsou kopii skutečných archeologických nálezů na území dnešních měst Starého Města, Uherského Hradiště–Sadech a Uherského Ostrohu–Kvačicích.

Archeoskanzen Modrá je členěn na jednotlivé celky, které na sebe navazují. První z nich je opevnění, které po obvodu přechází v ohradu. Uvnitř se rozkládá areál hospodářský a mocenský, lukostřelecké cvičiště a výběh pro zvířata. Osaměle stojí areál církevní s replikou kostela a Národní kulturní památkou ČR – pozůstatky kostela sv. Jana z počátku 9. století.

Na Archeoskanzen Modrá navazuje sladkovodní a botanické expozice „Živá voda“, která nás velmi zajímavým způsobem seznámila s životem ve vodě i kolem vody, s vodními živočichy a rostlinami řeky Moravy, přilehlých potoků a tůň. Při vstupu do areálu jsme procházeli „Babiččinou zahrádkou“ se spoustou voňavých a léčivých bylin, na kterou navazoval vegetace lužního lesa slunné Pálavy a Bílých Karpat.

Plní dojmů a nových poznatků jsme nastoupili zpáteční cestu se zastávkou na Bunči. Zde jsme poseděli v přátelském rozhovoru se vzájemným sdílením svých dojmů ze zájezdu. Všichni byli spokojeni a v dobré náladě jsme vzpomínali na zastupitele našeho Obecního úřadu v Žalkovicích, kterým děkujeme za pěkný a smysluplně prožitý den, který byl slunný, optimistický a přátelský. Dík patří také paní M. Kavanové a J. Kuté za organizaci zájezdu.

Všem zastupitelům naší obce v čele se starostou panem R. Palou přejeme radost z úspěšné práce, kterou konají pro nás, žalkovické občany.

Akademie třetího věku

Text: **Mgr. J. Kutá**

Třetí věk je období života člověka, jehož počátek obvykle souvisí s odchodem do důchodu. S tím souvisí změna životního stylu, kdy jedinec tráví většinu času činností spojenou s chodem domácnosti, péčí o dům, zahradu, někdy i o nemocného partnera, vnoučata apod. a jeho život se odehrává především v místě, kde žije. Jsou omezeny jeho společenské aktivity a někteří naši senioři nemají příliš příležitostí navštěvovat kulturní a společenské akce mimo obec. V Žalkovicích se lidé v důchodu společenskému životu nestraní, rádi se spolu vídají, navštěvují akce pořádané obcí i jinými organizacemi. Z těchto důvodů rada obce zahájila v březnu letošního roku činnost Akademie třetího věku, jejímž smyslem je podpořit aktivní stárnutí u našich spoluobčanů a současně jim umožnit pravidelně se scházet. Pojem Akademie třetího věku byl užit schválně. Hlavně proto, že přednášky, besedy apod. byly a budou organizovány nejen na úrovni společenské, ale také s cílem zájemce vzdělávat. Dalším důvodem pro název bylo i to, že akce nejsou limitovány věkem, jsou určeny pro všechny zájemce. V „letním semestru“ naší akademie proběhla přednáška o hudebním skladateli Jiřím Vránovi, dále o trénování paměti a jako třetí byla zorganizována beseda s prim. Antonínem Bařinkou o nemocech stáří. V červnu byl upřádán výlet do Baziliky na Velehrad a dále na Modrou do Archeoskanzenu a Živé vody.

V září zahájí akademie „zimní semestr“. Plánujeme přednášku na téma „Šmejdi“, čtení z kroniky obce Žalkovice, promítání amatérských filmů, které mají rodiny ze

Žalkovic doma a další besedy. V rámci Akademie třetího věku plánujeme také zájezd do Kulturního centra Zlín na koncert Filharmonie Bohuslava Martinů dirigovaný panem Tomášem Netopilem. Datum konání tohoto koncertu je 15. 10. 2015 v době od 19-ti hodin.

Program je následující – S. Rachmaninov: Koncert pro klavír č. 3 d moll, op 30; J. Brahms: Symfonie č. 4 e moll, op 98. Zájezd se uskuteční za předpokladu, že bude dostatečný počet zájemců. Cena vstupenky je 250 Kč. Zájemci se mohou již nyní přihlásit u p. Jany Kuté (602 500 320). Přihlášky budou uzavřeny 15. 8. 2015.

Věříme, že Akademie třetího věku si získá své trvalé příznivce. Dosavadní zájem nás potěšil, ale byli bychom rádi, kdyby se řady účastníků rozšířily.

Po stopách... (5. díl) Kanalizační síť v Žalkovicích

Text: **Tomáš Hýbner**

Obrazová dokumentace: **Moravský zemský archiv**

Říká se, že Asie je stavenišťem světa. Pokud bychom měli možnost nahlédnout do ulic velkých asijských měst, do Číny, Japonska, Indie a dalších států, určitě bychom tomuto tvrzení dali za pravdu. Stavební ruch je zde opravdu intenzivní a dalo by se říct, že neutichá v žádnou denní ani noční dobu. Ovšem pokud se pozorně rozhlédneme kolem sebe, zcela jistě nás zejména v těchto jarních a letních měsících napadne, že i naše republika je do jisté míry nepřerušovaným stavenišťem. Budují se silnice a dálnice, staví se nákupní centra, kolem větších měst rostou obytné čtvrti velikosti měst menších, rekonstruuje a modernizuje se infrastruktura všeho druhu a stavební firmy mají neustále plné diáře termínů a zakázek. A právě v letošním roce hluk stavebních strojů zaplnil i ulice a zákoutí naší obce. Byla zde totiž zahájena dlouho připravovaná stavební akce, rozsahem největší za posledních několik let – výstavba nové čističky odpadních vod a s tím související položení zcela nové kanalizační sítě na celém území obce. Pochopitelně se nejedná o první odkanalizování obce, ale o modernizaci stávající kanalizační infrastruktury ve smyslu položení druhé, paralelní sítě a oddělení dešťové vody od splaškové, která má být po dokončení projektu čistěna v nové ČOV. Není složité se o tomto projektu dovědět všechny potřebné informace, ať už přímo na obecním úřadě, prostřednictvím obecního webu nebo jakýmkoli jiným způsobem. Jak je to ale v případě první kanalizace, jejíž budování si dnes pamatuje jen málokdo? Kdy byla postavena, jak dlouho trvala stavba a kdo sestavoval její plány? Vydejme se nyní opět proti proudu času a v rámci nepravidelně pravidelné rubriky Po stopách se zastavme u tématu výstavby první kanalizační sítě v naší obci.

Jak je tomu v běžné praxi i dnes, také před výstavbou kanalizační sítě v Žalkovicích, což byl na tehdejší dobu jistě velice smělý a odvážný krok, bylo zapotřebí postupovat podle platných legislativních pravidel. První nutností, která předcházela samotnému zahájení stavby, bylo sestavení a schválení projektové dokumentace jakožto základního vodítka a návodu pro další práci. Tuto dokumentaci však musela sestavit osoba k tomu pověřená a toho schopná. Žádným takovým člověkem či společností však Žalkovice nedisponovaly, a proto se vedení obce s tímto požadavkem obrátilo na kancelář Ing. Matěje Štábly (razítko a vlastnoruční podpis jsou vyobrazeny na obr. č.1), který působil jako civilní kulturní inženýr a geometr v Antonínské ulici v Brně. Ten zadanou práci vykonal a výsledkem byla kompletní projektová dokumentace pro výstavbu kanalizační sítě v obci Žalkovice. Psal se červen roku 1927.

Obr. 1: Razítko a podpis Ing. Matěje Štábly

Při studiu zažloutlých listů průvodní technické zprávy přiložené k výkresům a schémátům stavby čtenář již na prvním řádku první strany narazí na informaci, která se ve srovnání se současným stavem zdá přinejmenším zajímavá. Ing. Štábla zde uvádí, že obec Žalkovice je zastavěna 120 domky, ve kterých žije celkem 705 obyvatel. Je tedy zřejmé, že v minulosti byla naše obec zalidněnější a před téměř 90 lety zde mělo svůj domov o 100 obyvatel více než dnes. Další řádky technické zprávy pak přinášejí informace vzhledem ke geografické situaci naší obce více méně předvídatelné. Následkem nízké polohy a plochého terénu je území obce nedostatečně odvodněno, což se pak projevuje zhoršenými hygienickými podmínkami, kdy po každém vydatnějším dešti zůstává voda stát na ulicích a díky nedostatku spádu se tyto stávají dlouhodobě neprůchodné a neprůjezdné. Tomuto stavu nenapomáhá ani blízkost toku řeky Moštěnky, neboť terén vykazuje opačný sklon než by bylo zapotřebí pro důkladné odvodnění obce. Kanalizační síť, která byla pro Žalkovice navrhována a která měla sloužit především k odvodu dešťových vod z ulic, dvorů a zahrad, počítala s odvodněním plochy o rozloze 24,1 ha, přičemž byla již v projektu vzata na zřetel plocha přiléhající k obci, která činila dalších 88 ha. Na tomto místě je nutné upozornit na druhou historickou zajímavost spojenou s obecní kanalizací. Zmiňovaná přiléhající plocha, se kterou se v projektu taktéž počítalo, měla být odvodněna pomocí vejčité stoky vsazené do otevřeného příkopu, který následně vyústoval do hlavního sběrače stokové sítě. Tento otevřený příkop naplněný vodou v minulosti procházel centrem naší obce ve směru od hřbitova k centru, přičemž míjel západní stranu kostela, pokračoval do soukromých zahrad a končil na hlavní ulici v blízkosti dnešní zastávky autobusu. Tento příkop byl však později zasypan a dnes na něj narazíme již jen v archivech a historických dokumentech.

K úplnosti je třeba dodat, že kromě dalších čistě technických a výpočetních pasáží obsahuje technická zpráva ještě jednu zajímavost. A vzhledem k aktuálně probíhajícím stavebním pracím je tato zajímavost pravděpodobně nejzajímavější. Nachází se v textové části Objekty a je zde přímo psáno:

„Čistící stanice. Vzhledem k tomu, že se zavedením vodovodu v obci aspoň v dohledné době se nepočítá, takže veškerá voda odváděná kanalizační sítí je téměř vesměs dešťová, není třeba zřizovati čistící stanici na pročišťování vod ústíích do odpadu. V situaci však ... je vyznačeno místo, kdy se event. čistící stanice mohla postaviti, v případě, že by toho později bylo třeba.“

Je tedy zřejmé, že o místě vhodném k vybudování čističky odpadních vod v Žalkovicích se uvažovalo již před mnoha desetiletími, a že tyto úvahy se posléze ukázaly jako nadčasové, neboť v situačních výkresech Ing. Štábly je čistící stanice zakreslena v podstatě na stejném místě, na kterém v těchto dnech zahajuje činnost nová a moderní ČOV. Tento objekt, jak říká výše uvedený citát, bylo tedy skutečně třeba později postavit, ovšem toto „později“ se nakonec zastavilo až na 88 letech.

Technickou zprávou a výkresovými podklady projektové dokumentace však oficiální legislativní cesta zahájení budování kanalizace zdaleka neskončila. Naopak teprve nyní se roztočil pomyslný kolotoč oslovování úřadů, získávání povolení, vypisování soutěže na zhotovitele stavby a veškerých ostatních vyjednávání, bez kterých by, obrazně řečeno, nikdo nemohl vzít do ruky krumpáč a začít další etapu infrastrukturní modernizace obce Žalkovice.

Krok, který zmiňovaný kolotoč roztáčí, je žádost obce Žalkovice zaslaná Okresní politické správě v Kroměříži dne 23. září 1928

Obr. 2: Žádost o vodoprávní řízení

(originál této ručně psané žádosti je zobrazen na obr.č.2). Zde se doslova píše: „Obec Žalkovice bude v r. 1929 kanalisovati. Kanalisační projekt jest mor. zem. stavebním úřadem v Brně schválen. Žádá se proto okres. pol. správa, aby zařídila vodoprávní řízení.“

Toto řízení, o které obec žádala, bylo nakonec svoláno na 12. února 1929 na obecní úřad v Žalkovicích. Za přítomnosti představitelů obce, a to jak veřejných, tak soukromých, zástupců okresního úřadu, technického rady a silničního správce bylo zahájeno jednání o povolení ke stavbě včetně pochůzky řešeného území, byly vyslechnuty názory a požadavky jednotlivých zúčastněných stran a nakonec bylo přijato usnesení, které říká, že proti stavbě kanalizace nejsou žádné námitky, budou-li při stavbě dodrženy některé drobné podmínky přijaté v průběhu jednání. Tyto podmínky se týkaly např. dláždění dna průtočných profilů, umístění mříže do výtokového otvoru, zákazu vpouštění močůvky do kanalizace či termínu dokončení celé stavby. Ten byl stanoven na konec roku 1930.

Samotné povolení k provedení stavby kanalizace bylo obecnímu úřadu uděleno dne 6. března 1929. Teoreticky tak byla obci dána zelená k započetí stavby. Ovšem jak vyplývá z archivních dokumentů, rozhodování úřednické mašinerie ani v tehdejších dobách neprobíhalo hladce a rychle, tudíž práce stála a lhůta se rychle zkracovala. Nejproblematičtějším místem se ukázalo čekání na rozhodnutí o přiznání finančních prostředků z veřejných zdrojů. Tyto prostředky měly Žalkovicím plynout hned z několika míst – moravský zemský výbor, ministerstvo veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy a ministerstvo zemědělství. Všechny tyto instituce se po přezkoumání projektu a žádosti uvolily k podpoře výstavby kanalizace, a to ve všech případech do výše 10% z plánovaného rozpočtu celé akce. Jako poslední z příspěvků byl schválen ten od ministerstva veřejného zdravotnictví, a to na Štědrý den roku 1930. Teprve nyní mohla být vypsána veřejná soutěž na zhotovitele stavby, kterým se na základě své nabídky ze 4. února 1931 stala firma Kompressbeton Olomouc Ing. Jaroslava Uhlíře. Jak ale pozornému čtenáři jistě neuniklo, toto datum se nachází již za původně stanoveným limitem dokončení stavby, proto byl obecní úřad Žalkovice ještě předtím nucen žádat okresní úřad o prodloužení lhůty právě z důvodu průtahů schvalování veřejné podpory. Těto žádosti bylo vyhověno a termín dokončení byl posunut na 31. prosince 1932. Zadání stavby olomoucké firmě bylo oficiálně schváleno 6. května 1931, avšak již několik týdnů předtím, dne 31. března 1931, bylo staveniště předáno zhotoviteli, který tak konečně mohl zahájit práce podle projektové dokumentace vypracované o 4 léta dříve. O co pomaleji však probíhalo schvalování žádostí a komunikace s úřady, o to rychleji pak proběhly samotné stavební práce. Archivní dokumenty jako datum ukončení prací uvádějí 12. listopad 1931, fyzicky tak byli dělníci přítomni na staveništi

7 měsíců a 12 dní, během kterých firma Kompressbeton položila 3 159 m kruhových trub, 695 m trub vejčitého profilu, 81 revizních a spojovacích šachet, 2 velké spojovací komory, 1 výtokový objekt, 1 proplachovací zařízení, 1 lapač splavenin, 58 dešťových vpustí a 99 domovních vložek ve stokové síti pro připojení usedlostí. Tento rozsah stavby značně překročil původní projekt.

Jak je známo i z dnešní doby, hotovou stavbu není možné začít užívat bez provedení řádné kolaudace. To platilo i po dokončení výstavby kanalizační sítě v Žalkovicích. Vzhledem k typu stavby bylo nutno svolat dvojí jednání, a to za účelem technicko-hospodářské kolaudace s následnou kolaudací vodoprávní. Pro první jmenovanou kolaudaci se na obecním úřadě v Žalkovicích sešli zástupci zúčastněných stran dne 21. června 1932. Zde proběhla technická kontrola, byly zveřejnovány vícepráce a méněpráce a provedeno vyúčtování nákladů celé akce, kde bylo zjištěno, že oproti původnímu rozpočtu Ing. Štáblů na celkovou částku 413 000 Kč, byl skutečný rozpočet o 7 000 korun vyšší a dosáhl tedy celkové výše 420 000 Kč. Z této částky pak 360 235 Kč připadalo na konečný účet vystavený firmou Kompressbeton, která tím také překročila svoji původní nabídku, díky které zvítězila ve veřejné soutěži. Původně totiž firma nabízela zhotovení stavby za cenu 262 453 Kč. Značné navýšení rozpočtu firmy bylo důsledkem výše zmiňovaného zvětšení rozsahu stavby a výskytu mnoha víceprací. Nicméně i přes toto zjištění zdražení stavby proběhla kolaudace v pořádku a celá věc byla postoupena k dalšímu, poslednímu procesnímu úkonu, a to ke kolaudaci vodoprávní. Pro tu bylo svoláno jednání na obecním úřadě v Žalkovicích na 26. srpna 1932. Také toto jednání proběhlo bez větších komplikací a v dopise s hlavičkou okresního úřadu Kroměříž z 8. září 1932 se dočteme:

„Vzhledem k příznivému výsledku kolaudačního šetření vodoprávního uděluji na základě ustanovení § 96 mor. vodního zákona vodoprávní schválení ku používání soustavné obecní kanalisace s podmínkou, že obec bude udržovati kanalisaci v řádném stavu, ...“

Kanalizace byla dokončena, všechny účty uzavřeny a stavba mohla začít sloužit svému účelu. Zhotovením tohoto projektu se obec Žalkovice zařadila mezi opět o něco modernější obce, které mají tendenci jít s dobou a pro něž technický pokrok není pouze náplní literatury faktu, novinových článků či přátelských debat. Nyní měla fungující kanalizační systém, který nejenže umožňoval odvod dešťové vody a tím ulehčení od blátivých cest a zatopených zahrad, ale také znamenal otevření možnosti dalšího technologického rozvoje, vždyť od fungující kanalizace je již jen krůček k napojení obce na vodovodní síť se všemi výhodami, které tento postupný rozvoj přináší. Nesmíme ovšem zapomínat na důležitý faktor, který s moderní technologií úzce souvisí – čas. Tato veličina, stále plynoucí kupředu, a to bez ohledu na cokoli, zanechává svou stopu nejen na živých organismech, ale také na všech neživých věcech a technologiích. Stárnutí je zkrátka přirozený proces, který se nevyhne ani žalkovické kanalizační síti. Také na ní se zub času podepsal a také ona postupně přestala vyhovovat potřebám současné společnosti a politickým představám ekologického fungování státu. Proto bylo v roce 2014 rozhodnuto, že bude v Žalkovicích vybudována kanalizace nová a že bude odvádět splaškové vody do nově postavené čistírny odpadních vod. Ta pak bude stát na tom stejném místě, které jako nejvhodnější pro budoucí čistící stanici určil už Matěj Štábla v roce 1927. Původní kanalizace však svou existenci nekončí, naopak zůstane na svém původním místě a bude odvádět dešťovou vodu z ulic, střech a zahrad, tedy obloukem se vrátí ke své původní činnosti, kterou zahájila před dlouhými 83 lety.

V textu byly použity informace z archivních dokumentů týkajících se výstavby kanalizace v Žalkovicích, vlastněných Moravským zemským archívem v Brně a zapůjčených p. starostou.

Když u nás končila válka

Text: **J. Neradilová**(ze zápisů z kroniky)

Kruh kolem Němců se sužuje, pozorovat již u nich bezhlavost, jako u zajců, když se v hon kolo uzavírá. Tanky, autokolony jezdí po všech silnicích a cestách. Jedni sem, druzí tam. Lidé se ještě utěšují, že zde na rovinách žádné boje nebudou, že zde vojska jen přejdou. Přes vesnici ustupuje „Volksšturm“. Jsou to kluci, kteří ještě drží krok, u starších lze pozorovat sklíčenost. Po krátkém odpočinku na návsi, odchází směrem na Vlkoš. V zahradách zanechali nějaké zbraně. 1. května přijely do vesnice velké autokolony vojska. Auta schovávají do stodol a ubytovávají se v domech. Po dvoudenním pobytu odjíždí směrem na Kyselovice. Za Kroměříží slyšeti kulometry a pušky. Hřmění dál neustává ... Všichni ukrývají cenné věci a doufají, že válka skončí dřív než k nám dospěje. Místní vojáci rychle stěhují skladiště ze sokolovny. Za krásného májového večera 4. května je celá vesnice shromážděna za humny na Švrčině a dívá se jak hoří arcibiskupský zámek v Kroměříži. Frontové vojsko německé obsazuje Žalkovice. Čeká se, že vyklidí z obce mužské obyvatele. V noci za deště přijíždí nové oddíly vojska a kde jim rychle neotvírají, rozbíjí okna. Ráno přijíždí maďarské dělostřelectvo a staví polní děla směrem na Břest. Ženy a děti jsou ve sklepích. Maďarské dělostřelectvo bylo na druhý den vyměněno německým. Nestřílí – nad vesnicí však hvízdají střely německého dělostřelectva, které je zakopáno mezi Říkovicemi a Kanovskem. Noc 7. května byla v napětí, ale klidná. Německá pěchota se zakopala před obcí. Do domů se dobývají tlupy zablácených, hrozně unavených německých vojáků, kteří po vyjedení toho co našli, poléhají i do peřin a spí jako špalky. V č. 46 (dnes Černínovi) je německá polní ošetřovna, kde jsou z Břestu selskými povozy dováženi ranění. Odpoledne začínají dělostřelecké střely osvobozující armády dopadat na území katastru obce. Okolo 17 hod. stálo asi 15 lidí za plotem zahrádky p. Šenkeříka č. 87 (dnes Kamil Horák), poblíž děla, které bylo v rohu zahrádky při silnici. V té chvíli byli u děla dva vojáci, ostatní byli v domě č. 101 (dnes Emil Brázdil). Najednou prorazí vzduch děsivý hvízd a vzápětí se ozve detonace. Hned na to druhá, třetí, čtvrtá, pátá a šestá. Byly to miny. První dopadla v druhé ulici na pastvě, na cestě před domem p. Františka Vaňhary č. 127 (dnes Lenka Valigurová). Manželé Vaňharovi, kteří stáli před domem, byli těžce raněni, jejich dvacetiletý syn, který byl v průjezdu byl přes zavřená vrata střepinou zabit. Zároveň byla raněna paní Julie Bradová v sousedním domě ve světnici.

V další ulici dopadly dvě miny, jedna na cestě před domkem Antónína Zelinky č. 153 (dnes Zelinkovi), druhá na jeho dvoře. Další dopadly na silnici před č. 32 (dnes Petr Bureš) a č. 120 (dnes Tomáš Svozil, dříve Krpalovi) a jedna do zahrádky vedle domku č. 30 (dnes Vodičkovi). Večer německé vojsko opouští vesnici. Sanitní oddíl z č. 46 odjíždí.

K 11 hodině v noci se zastavuje v hostinci u Koryčanů poslední oddíl německých vojáků odstupujících z Břestu. Jsou to vrahovské tváře, vzbuzující odpor. Ještě se ani dobře neusadili a již dostávají rozkaz k dalšímu útěku. Za půl hodiny po jejich odchodu silná detonace zatřásla vesnicí. Poslední jejich čin na rozloučenou s vesnicí, vyhodili most přes Moštěnku. V rozrušení se tráví zbytek noci, kdy málo kdo spal. Ani se nemohlo uvěřit, že Němci jsou nenávratně pryč a bude mír.

8. května ráno, když se slunko vyhoupllo nad Hostýnskými kopci, teple se usmívalo, jakoby nám neslo příslib lepších zítřků. Každý toužebně pohlíží k Břestu, kdo bude první z osvobozující armády. K osmé hodině přivádí chlapi, kteří šli naproti hlídce tuto hlídku, která je bouřlivě pozdravována a hoštěna. Jsou to slovenští hoši z československé armády generála Svobody. Od Staré Vsi se zvedají mraky prachu, žene se ruská armáda stíhající Němce a most je vyhozený. Rychle se všichni vzpomatují, ještě není čas na radování, ale rychle spravit přejezd přes zničený most. Snad ještě nikdy se nechopily ruce rýčů a motyk s takovým nadšením jako nyní. Jedni nosí dřevo, jiní nahazují hlínu. I staříček p. farář se ohání lopatou.

A již tu stojí řady ruských aut a koňských povozů a za radostného jáсотu uhání po cestě k Vlkošu. Od trubeckého lesa je slyšet od rána hrozný dunění. Z ruských letadel padají letáky s výzvou k německým vojákům a důstojníkům, aby se vzdali. Večer po setmění, jakoby se tam na západní straně otevřelo peklo. Lesy byl jako v ohni a duněním se zem třásla. Vypadalo to tam jako soudný den. A pro Němce byl. Několik střel z dalekonosných děl prasklo ještě blízko vesnice.

9. května všem byly dány pokyny, že je mír a všichni aby připravili důstojnou oslavu. Po nějakou dobu vznikla nejednotnost v čase. Mezi obcemi, které ihned zrušily nenáviděný čas, byly Žalkovice. Odpoledne byla schůze v obecní kanceláři, kde byl ustanoven pořad oslav míru. Večer po májové pobožnosti, která byla ukončena „Te Deum“, slavnostním požehnáním a zapěním hymny, konal se od kostela při hraní hudby průvod občanů vesnicí, který se vrátil ke škole před vztyčenou československou vlajku. Slavnostní projev měl p. farář Beneš a Dr. F. Konečník. Další část oslav byla v neděli 13. května, kdy byly konány děkovné bohoslužby, při nichž ze všech hrdel znělo: „Dědictví otců zachovej nám pane“.

Dokolečka dokola

Text: **J. Neradilová**

Foto: **L. Bajgarová**

Večer plný tance a lidových melodií. Tak se představil vojenský umělecký soubor „Ondráš“ z Brna se svým hudebně-tanečním programem v Domě kultury v Kroměříži. Večer se konal u příležitosti vzniku Československého státu a vzpomínky na padlé legionáře. Celé hlediště bylo zaplněno diváky mezi nimiž nechyběli ani senioři z naší obce. (J. a M. Bajgarovi, B. Hanáková, K. Burešová, L. Bajgarová, M. Bajgarová, M. Černínová, J. Sumcová, J. Neradilová)

Společenská rubrika

Jubilanti 1. pololetí roku 2015, kteří oslavili významné životní výročí

Vlastislava Pátíková, Jiří Němec, Marie Vondráčková, Marie Bajgarová, Hana Otáhalíková, Zdenka Pátíková, Marie Stoklášková, Josef Kotas, Jarmila Vymětalová, Irena Vykoukalová, Dagmar Netopilová, Antonín Piska, Pavel Janečka, Zdeněk Vymětal, Bohuslav Otáhalík, Bohumila Ženčáková, Jarmila Netopilová.

Jubilantům blahopřejeme a přejeme pevné zdraví.

Úmrtí

† 12. 2. 2015

p. Leo Netopil (87 let)

Narozené děti

Kryštůfek Horák (* 21. 12. 2014)

Sofinka Koryčanová (* 12. 5. 2015)

Honzík Pospíšil (* 17. 6. 2015)

Karlička Petříková (* 3. 3. 2015)

Štěpánek Hudeček (* 8. 5. 2015)

Červen v naší mateřské škole

Text a foto: **A. Ludlová**, učitelka MŠ

V červnu si děti pobyt v mateřské škole opravdu užily. Měsíc jsme zahájili oslavou svátku dětí.

Ve třídě se konala diskotéka a rozmanité soutěže. Nechyběla mezi nimi i pěvecká soutěž – Superstar. Děti samozřejmě dostaly sladkou odměnu a jako dárek k jejich svátku několik nových hraček.

Za pár dní jsme vyrazili společně s rodiči na výlet do vyškovského Dinoparku, jehož návštěva byla zakončena prohlídkou Zooparku. Zde děti mohly vidět různá zvířata, z nichž některá měly možnost dokonce i pohladit či nakrmit. V Zooparku se nacházelo také muzeum, které bylo pro děti a jistě i rodiče velmi zajímavé.

V dalším týdnu jsme se s dětmi vydali na dvě exkurze. První směřovala do kyselovické drůbežárny. Zde se děti dověděly hodně informací o životě kuřátek, která si mohly i pochovat. Děti dostaly omalovánky a pastelky.

Za zmínku stojí i druhá exkurze, která se uskutečnila v kravíně v Břestu. Děti viděly snad vše, co je potřebné pro výrobu mléka a mléčných produktů. Od malých telátek a velkých krav přes krmení až po přístroje zajišťující dojení a uchovávání mléka. Děti se mohly dokonce i podívat dovnitř největšího traktoru z kravína. Ke konci exkurze dostaly všechny děti jogurty dělané z mléka břestských kraviček a na úplný závěr omalovánky, obrázky, křídly, pastelky a věrnou kopii traktoru John Deere. Až na velikost snad úplně stejného, do kterého se děti dívaly. Příjemně nás překvapil vstřícný přístup vedení zemědělského družstva, ochota a spolupráce.

Rozloučení s předškoláky - Sofinkou, Kristýnkou, Mařenkou a Pepíčkem

O týden později jsme jely do Květné zahrady v Kroměříži, která dětem nabídla např. králíčky na pochování, projití labyrintem nebo tolik známý výhled na celou zahradu. Cestou zpět následovala zastávka v Podzámecké zahradě na zmrzlinu.

Před koncem školního roku si žáci ZŠ připravily pro děti indiánské dopoledne spojené s hledáním pokladu.

Úplný závěr měsíce vyvrcholil maturitou předškolních dětí a pasováním na školáky.

A po náročném měsíci, posledním ve školním roce, nás už čekají prázdniny!

První školní rok v nové družině

Text a foto: **L. Krčmová** – vychovatelka ŠD Žalkovice

„Čas letí jako bláznivý, já nechytím ho ani vy....“ Tak se zpívá v jedné písni a je to pravda. Už to bude rok, co jsem za podpory Obecního úřadu Žalkovice a vedení školy začala zvelebovat školní byt č. p. 82 na školní družinu. Práce to byla nelehká, ale poháněla mě vize nové školní družiny pro děti naší školy. Obecní úřad přispěl finanční částkou na pořízení nové podlahové krytiny, koberce, sociálního zařízení a na obložení topných těles. Nutné bylo vymalování všech prostor. V přípravném týdnu před zahájením nového školního roku jsem se potýkala s vybavením interiéru a zařízením školní družiny. Po několika týdenním úsilí byla nová školní družina připravena na nástup malých žáků a já čekala na reakce dětí, co budou říkat, a jak se jim bude v nové družině líbit. Myslím, že byli nadšeni hlavně prostorem, kde mají z jednoho pokoje hernu, z druhého třídu, šatnu, velkou kuchyni a spoustu místa na hraní, relaxování a pestrou činnost, kterou jim školní družina po vyučování nabízí. Ty děti, které navštěvovaly předešlé roky starou školní družinu, srovnávaly a dnes by neměnily.

I ze strany rodičů, kteří si pro děti chodí, slyším na adresu nové družiny jen kladné ohlasy. Samozřejmě, že je stále co zlepšovat a tak doufám, že se v budoucnu podaří dosáhnout na nějakou dotaci a naši školní družinu ještě zkrášlit. Touto cestou bych chtěla poděkovat všem, kteří s novou školní družinou pomáhali.

Červen ve znamení výletů

Text a foto: **Mgr. J. Antošová, Mgr. D. Tesaříková**

Rok se sešel s rokem a je tu konec roku školního, k němu neodmyslitelně patří výlety a poznávání zajímavostí. Letos bylo našim cílem nádherné, ale málo prozkoumané nedaleké město Kroměříž.

Návštěvu Kroměříže jsme si rozdělili do dvou dnů. K červnovému svátku dětí jsme se žáky vyjeli na pohádku Divadelního spolku Marka Dobrodinského „O čarodějnici Xsíxšáře“, která byla hraná v krásně zdobených prostorách **SALA TERRENA** Arcibiskupského zámku v Kroměříži. Zde jsme se také příjemně ochladili a načerpali síly na výstup na zámeckou věž. Po zdolání více než dvou set schodů točitého schodiště se před námi rozprostřelo nádherné panorama Kroměříže i nejbližšího okolí, a krásné počasí nám dopřalo dohlédnout na kopce Hostýnských vrchů. První návštěvní den jsme ukončili příjemnou procházkou v Podzámecké zahradě, kde jsme si prohlédli zvířátka v klecích a odkud naše cesta mířila na nádraží.

Další poznávání Kroměříže pokračovalo o čtrnáct dní později, tentokrát jsme se do ní vydali na školní výlet, jehož cílem byly obě

kroměřížské zahrady. Počasí prálo a naše putování začalo návštěvou historické Květné zahrady, kde jsme absolvovali komentovanou prohlídku s výukovým programem s prvky dramatické, hudební a výtvarné výchovy.

Díky průvodkyni jsme navštívili mnohá zákoutí Květné zahrady a formou poutavého vyprávění a pohádek jsme se dověděli základní informace o její historii a funkci jednotlivých částí zahrady.

Nakoukli jsme do jedné z dominant historické Květné zahrady – do rotundy, která je proslulá Foucaultovým kyvadlem, které dokazuje otáčení Země kolem své osy. Bloudili jsme v bludištích, hráli jsme kuželky, tak jako kdysi biskupové a líbil se nám Králičí kopec a voliéra Ptáčnice. Vzhledem k tomu, že byly domluvené další aktivity, museli jsme Květnou zahradu opustit a vydat se směrem k Podzámecké zahradě. Tam už na nás u zámku čekal vláček. Za doprovodu výkladu prokládaného písničkami jsme putovali po cestách zahrady a projížděli okolo katalpy, skupin platanů, dlouhého rybníka a obory se zvířaty. Výlet jsme zakončili návštěvou zrcadlového bludiště na Velkém náměstí v Kroměříži.

Předposlední den školního roku

Text a foto: **Mgr. D. Tesaříková**

Předposlední den školního roku zavítal mezi žáky školy pan starosta.

Za účasti rodičů se zúčastnil slavnostního rozloučení se žáky 4. ročníku a jejich minimaturity.

Po skončení této akce podpořil náš projekt Celé Česko čte dětem a předčítal žákům z knihy Lovci mamutů. Pak následovala zajímavá a pro všechny poučná beseda o jeho cestách za rybařením do Norska.

Rozloučení s našimi čtvrtáky

Text: **R. Krejčí**

Foto: **Mgr. D. Tesaříková**

A máme tu konec školního roku, děti dostanou zasloužené vysvědčení a loučíme se se žáky 4. ročníku, kteří opouští naši školu, kde se připravovali na přechod do jiné školy, ve které dokončí povinnou školní docházku. Čtyři roky v malém kolektivu utekly jako voda a po prázdninách začnou dojíždět do nové velké školy a kolektivu nových kamarádů.

Přejme jim proto hodně úspěchů a mnoho radostných zážitků.

A kteří čtvrtáci to jsou?

Anetka, David, Eliška, Jirka a Zbyněk

(na fotografii chybí Katka Olšanská)

Ocenění - Testování žáků 3. ročníku ve školním roce 2014/2015

Text: **Mgr. D. Tesaříková**

Naše škola se již po čtvrté zapojila do testování žáků 3. ročníku základních škol v rámci projektu STONOŽKA od společnosti SCIO. Žáci měli k dispozici testy z českého jazyka, matematiky, anglického jazyka, klíčových kompetencí a vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. V souhrnné zprávě od společnosti SCIO, která testy žáků vyhodnotila, jsme se dověděli, jak si naše škola stojí mezi ostatními testovanými školami v České republice.

V českém jazyce, anglickém jazyce a v předmětu člověk a jeho svět dosáhli žáci nadprůměrných výsledků. Průměrné výsledky měli žáci v matematice a v klíčových kompetencích (v dovednostech potřebných k životu).

Výsledky, kterých žáci dosáhli v testování, jsou velmi potěšující a jsou nadprůměrné. Naše škola patří mezi úspěšné školy a má lepší výsledky než 70 % zúčastněných škol.

Velkým potěšením pro naši školu bylo také ocenění společnosti SCIO Zuzaně Zelinkové za výborný výsledek v testování.

Výše uvedené pozitivní závěry jsou jedním z parametrů kvality poskytované výuky na naší základní škole.

Poděkování

Text a foto: **L. Svobodová**

Děti Sokola Žalkovice by chtěli touto cestou poděkovat všem spoluobčanům, kteří nám darovali starý papír. Sesbírali jsme celkem 2670 kg starého papíru a na konto nám přišlo 4005 Kč. Peníze využijeme na týdenním prázdninovém přísovkolském táboře.

A tímto bychom Vás chtěli požádat, aby jste starý papír nadále sbírali a mi si ho kdykoli odvezeme. Na podzim uskutečníme již 6. sběr.

Obhájce zkompletoval zlatý hattrick

Text: **R. Beneš**

Foto: **R. Krejčí, R. Otáhalík**

Dne 4. 7. se v Žalkovicích uskutečnil desátý ročník tradičního turnaje v malé kopané. Vzhledem k tomu, že termín tentokrát kolidoval s jinými sportovními svátky, byl počet a seznam účastníků znám až v sobotu ráno. Nakonec se ustálil na čísle 9 za účasti všech loňských medailistů. Průběh základních skupin sliboval zajímavé souboje především ve skupině A, kterou nakonec vyhrál loňský obhájce Zlatý hattrick složený z takových fotbalistů jako jsou Juráň, Neubert, Budín, Netopil či Janečka. Dalším postupujícím pak byla Sobova squadra (hanácké '98'), následoval tradiční účastník Zubr team - přerovští ligoví hokejisté a loňský finalista ambiciózní tým Pepiho kluci.

Základní část turnaj byla pak konečnou pro pátý tým skupiny FC Křelov. Druhou skupinu suverénně ovládlo domácí Smíšené zboží, druhé skončilo Pobřeží kocoviny, následoval FC Donut a skupinu uzavíraly Borovičky. Čtvrtfinále dopadlo podle papírových předpokladů, překvapením bylo vyřazení Pepiho kluků.

První semifinále mezi Zlatým hattrickem a Sobovou squadrou skončilo nerozhodně 3:3 a na řadu přišly pokutové kopy, v nichž nakonec zvítězil zkušenější obhájce. Druhý souboj pro sebe rovněž v penaltovém rozstřelu rozhodlo Smíšené zboží. Vzhledem k úmornému vedru se v souboji o třetí místo kopal pouze penaltový rozstřel, který zvládl lépe přerovský Zubr. Finále pak bylo jednoznačnou záležitostí Juráňových borců, kteří zkompletovali zlatý hattrick.

Turnaj se hrál za vysokých teplot, ale i přes to nabídl spoustu zajímavých soubojů a pěkných fotbalových momentů. Jak podotkl hlavní organizátor turnaje Michael Bajgar: „Narůstající kvalita účastníků je příslibem pro další ročníky.“

Těšme se tedy na ročník jedenáctý.

Konečné pořadí: 1. Zlatý hattrick

2. Smíšené zboží

3. Zubr team

4. Sobova skvadra

Po turnaji následovala tradiční dovednostní disciplína – pokutové kopy, v nichž předvedl svůj um president Sokola Žalkovice Michael Bajgar, kdy všechny penalty proměnil.

Zlatý hattrick

Smíšené zboží

ZUBR

Sobova skvadra

Prázdniny jsme přivítali indiánským dnem

Text a foto: **R. Krejčí**

V sobotu 27. června se na fotbalovém hřišti pobavili děti i dospělí na zábavné akci, kterou připravili Sokol Žalkovice s Obcí Žalkovice. Na této zábavné akci si děti zasoutěžily v mnoha

disciplínách, jako například rýžovat zlato, střílet z luku, chytat ryby, dojit krávu i vařit.

Atmosféru provázela po celou dobu country hudba.

Na závěr přijelo pojízdné letní kino z Kroměříže a promítlo pohádku „Tři bratři“.

Redakce časopisu - Časopis Obce Žalkovice. Vydání 01/2015, ročník IX. **Uzávěrka podkladů:** 30. 5. 2015. **Uzávěrka příštího čísla:** 30. 11. 2015. **Vydává:** Obec Žalkovice pro svou interní potřebu v nákladu 220 kusů. **Tisk:** Tiskárna TYPOservis Holešov. **Složení redakce:** Radomír Krejčí, Radomír Pala, Tomáš Hýbner, Jana Neradilová. **Adresa redakce:** Obecní úřad Žalkovice. **Kontakt (telefon):** 774 281 582, 602 782 342. **E-mail** (na zaslání příspěvků): zpravodaj.zalkovice@seznam.cz

O výběru příspěvků a době jejich zveřejnění rozhoduje výlučně redakce. Příspěvky mohou být redigovány, podstata jejich obsahu zůstává nezměněna. Názory autorů článků se nemusí shodovat s názory redakce. Šíření veškerého obsahu Žalkovického zpravodaje bez souhlasu redakce je zakázáno.

Za případné tiskové chyby se omlouváme.